

1905

JUBILEJ

1930

V letu 1905, v dobi hudih narodnih bojev, je prevzel mlad ali podjeten in delaven trgovec g. Stermecki zapuščen trgovski prostor v Celju, v katerem je več prednikov očen za drugim bankrotiralo. Š solidnim delom in modernim vodstvom je dvignil g. Stermecki svojo majhno trgovnico, v kateri sta bili početkoma zaposleni samo dve osebi, vedno višje in višje, prezidaval, dozidaval, vpeljeval vedno nove predmete in oddelke, tako, da je nastala ena najmodernjših, z vsem komfortom urejena trgovska hiša cele Jugoslavije, ki se jih najde največ v mestih zapadnih držav.

Notranji prostori so izvršeni po načrtih, ki jih je naredil stavbni svetnik Keller iz Dunaja že za prvo prezidavo v letu 1924. Fасаda in vse drugo pa je narejeno po načrtih arhitekta g. Costaperaria iz Ljubljane. Zidarska dela je izvršil stavbenik g. Goligranc. Centralno kurjavo je vpeljala v dvorišče in v vse prostore »Obnova« iz Ljubljane, električno dvigalo je dobavila tvrdka Wertheim iz Dunaja, vodovodna, električna, tesarska, mizararska, kleparska, slikarska in druga dela so izvršili domači celjski obrtniki.

Vsi prostori trinadstropne hiše — okoli 1600 m² — so natrpano polni z raznim blagom. Tu se lahko obide od pat do glave vsaka gospa, gospod ali otrok (manufakturna, konfekcija, klobuki, čevlji, perilo), ravnosko dobi športnik vse potrebne predmete, kuharice kuhinjske potrebščine in gospodinjke, hozen in razni instituti pa vse sobno in posestno opremo. Tudi na godbenike se ni pozabilo, kajti tvrdka Stermecki vodi vse vrste godbenih instrumentov, od

ustnih harmonik, tamburic in vijolin do najfinejših gramofonov. Razen tega vodi Trgovski dem Stermecki vse vrste kozmetične, nožarske, galanterijske, torbarske in jeklene robe, otroške igrače kakor tudi ure in vse vrste zlatnine in srebrnine. Ime te tvrdke je danes poznano po vsej Jugoslaviji, kajti zavoji, kartoni, ceniki in vzorci se najdejo po vseh mestih in vaseh cele naše države.

**VELETRGOVINA
R. STERMECKI**

obhaja letos

25 letnico

svoje obstoja in lastnik gospod Rudoj Stermecki pa širideletnico kar je vstopil v trgovski stan. Končno naj se še omeni, da tvrdka Stermecki mnogo predmetov izdeluje sama v lastni delavnici in deloma v celjski okolici, ter ima v ta namen moderno urejeno šivalnico za konfekcijo in perilo z raznimi specialnimi stroji in daje danes čez 100 ljudem krasen zaslužek.

Zelo zanimiv je moderno tiskan cenik, katerega izdaja tvrdka Stermecki v tako ogromni nakladi, da se porabi zanj letno čez 4 vagoni (40.000 kg) papirja. Ravno tako se razpošljejo tekom vsega leta krasno izdelani vzorci v taki množini, da se mora razrezati za iste letno več tisoč metrov sukna, volnenega blaga, platna in druge manufakture. Ta interesanten cenik in krasne vzorčne knjige se pošiljajo na zahtevo vsakemu zastoj in poštnine prosto na dem.

je ropanje po cerkvah in samostanih, dokazuje vest iz Moskve, da se je tje pripeljalo preko 200 tovornih avtomobilov, ki so samo iz moskovske gubernike pripeljali cerkvene predmete iz bakra. Vse te stvari so izložili na dvorišču neke tovarne ter jih bodo uporabili za napravo poljedelskih strojev.

Skoro dnevno prihajajo iz Rusije vesti o snemanju zvonov in zapiranju cerkva. Pretekli četrtek je bila v Kronstatu — pristaniško mesto blizu prejšnjega Petrograda, sedanjega Leningrada v Kronstatskem morskem zalivu — neka protiverska demonstracija, ki so jo uprizorili zastopniki delavskih, mornariških in vojaških organizacij. Njihovo odposlanstvo je mestnemu sovjetu — predložilo zahtevo, naj se zvonovi snamejo iz stolpov ter cerkve zaprejo. Izvršilni odbor mestnega sovjeta je ukazal, naj se iz stolpov vseh 40 cerkva v Kronstatu takoj odstranijo zvonovi ter se cerkve zapro. Pri tej priliki je prišlo do spopadov med verniki in med sovjetskimi ljudmi. Slično zahtevo so tudi stavile organizacije v Leningradu, ki izjavljajo, da do 1. maja letošnjega leta ne sme biti nobene cerkve več v Leningradu, marveč se morajo vse te

zgradbe spremeniti v komunistične klube ali pa prostore za kino in gledališča. Sovjetska vlada bo kajpada to zahtevo rada izvršila, ker jo nujno želi.

Ne samo ta poročila stavijo vsa boljševiška zanikanja na laž, marveč tudi pisanje komunističnih listov dokazuje, kako grdo lažejo boljševiki, ko polagajo nadškofu Sergiju kot zastopniku patriarha v usta besede, da preganjanja vere v Rusiji ni bilo ter ga ni. Glasilo nemških komunistov v Berlinu »Rdeča zastava«, ki izhaja s pomočjo gospodov v Moskvi, je dne 16. februarja, torej istočasno, ko je bilo objavljeno boljševiško zanikanje, zapisalo te besede: »Popovi izumirajo. Naša podoba prikazuje vojake rdeče vojske, ki izpraznjujejo cerkev Simonovega samostana. — Tekom zadnjih treh mesecev je bilo v Rusiji zaprtih 980 cerkva in 200 mošej in sinagog. Dne 22. januarja o priliki obletnice Leninove smrti je bil razdejan Simonov samostan na obali Moskve. Petisoč delavcev je prostovoljno darovalo in porabilo delovni dan, da so očistili in uredili razstreljeno stavbišče, na katerem se bo za 5 milijonov rubljev zgradila palača proletarske kulture.« Iz teh

besed nemškega komunističnega lista se vidi, kako barbarsko divjajo ruski boljševiki in kako grdo lažejo.

V NAŠI DRŽAVI.

Nemški poslanik v Beogradu umrl. — Zastopnik Nemčije v Beogradu dr. Adolf Köster je umrl v torek, dne 18. februarja radi slepiča. Užival je med našimi politikmi velik ugled. Pokojnega so prepeljali v Berlin.

Posvetevanja banov. V Beogradu so zbrani vsi bani, ki razpravljajo o sestavi banovinskih proračunov. Pri tej priliki bo v načelu razmotrivano tudi vprašanje, kakšne davke smejo uvesti banovine kot samostojne davke in doklade na državne davke in katere izmed državnih davkov bi država prepustila banovinam v kritje njihovih potreb. Gre za tem, da se uvede v vsaj državi kolikor mogoče enakomerno obdavčenje. Na podlagi sklepov te konference bodo banske uprave do konca meseca marca sestavile svoje proračune.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Krog atentata v Trstu. Zadnjič smo poročali, da je bila položena usodepolna bomba v hišo uredništva tržaškega fašističnega lista »Popolo di Trieste«. — Radi atentata je bilo aretiranih par sto ljudi. Polcija je sedaj odkrila pravo sled za atentatorji, ki so iz skupine fašistične mladine, katero vodi inajor Forti. Forti je bil pred dvema letoma izključen iz fašistične stranke in je izrekel tedaj grožnjo, da se bodo njegovi pristaši maščevali nad nasprotniki. Nekaj članov Fortijeve mladine je bilo aretiranih in baje med drugimi sam Forti baš v trenutku, ko je hotel iz Reke pobegniti v inozemstvo.

Avstrija bi rada odstranila gospodarsko krizo. Zvezni kancelar dr. Schober bo sklical dne 28. februarja tega leta na Dunaj zastopnike vseh gospodarskih organizacij, ki bodo sklepali o odstranitvi gospodarskih težkoč in predvsem proučili vprašanje brezposelnosti. Avstrija namerava najeti veliko inozemsko posojilo, s katerim bi naj poravnala država svoje dolgove in na ta način omogočila priliv velike svoje denarja v industrijo.

Berlin proti komunistom. Berlinska policija je zasedla komunistično centralo v Berlinu in zasegla vse razne listine, katerih presenečeni komunistični kolovodje niso utegnili skriti. Komunisti so oznanili, da bodo priredili radi tega koraka policije demonstracije. Radi te grožnje je prepovedala policija vse komunistične shode in zapretila, da bo preprečila makar z orožjem vsak poskus komunističnih nasilstev. Nemčija je sita komunističnih rovarenj do grla.

Kriza vlade na Francoskem. Tardieujeva vlada je odstopila v torek, dne 18. februarja radi trme finančnega ministra Cherona, ki ni hotel popustiti glede znižanja davkov. Nalogo sestave vlade je prevzel vodja radikalnih socialistov Chautemps (Šotan). Prejšnji ministrski predsednik Tardieu odklanja sodelovanje in istotako je zunanji minister Briand stavil za vstop posebne pogoje. Chautempsu se je posrečilo sestaviti vlado meščanske levice, ki računa na podporo socialistov. Briand je v tej vladi zunanji minister. Vladi se prorokuje kratko življenje.

Kriza francoske vlade je zavrla delo na razorožitveni konferenci v Londonu. Radi krize francoske vlade so izjavili odposlanci Francije na londonski razorožitveni konferenci, da ne morejo sodelovati pri posvetovanjih, dokler ne bo sestavljena nova francoska vlada.

Bolgarsko vlado nameravajo izpopolniti. Zaključek bolgarskih občinskih volitev je ta, da je dobila vlada 577.840, opozicija pa 300.000 glasov. Ministrski predsednik Ljapčev je začel pogajanja za izpopolnitev vlade.

Pri nakupu manufakturnega blaga
vzajem
20% kronske bone
najugodnejše v račun
L. ORNIK, MARIBOR
Koroška cesta št. 9.

IZ NEDELJO

Češčenje svetnikov, sv.ostankov in božja pota.

Češčenje svetnikov.

Češčenje onih kristjanov, ki so darovali življenje za svojo vero, je tako staro ko Cerkev sama. Kazalo se je na zunan v praznovanju smrtnih dni mučencev, v zidanju cerkev nad grobovi, v spoštljivem ravnanju s svetimi ostanke in v že za dobe preganjanj splošni navadi: rabiti grobe mučenikov za oltarje. Ko so prenehala preganjanja, je postalo pravo navade, da so morali biti pod vsakim oltarjem ostanke mučencev. Peti cerkveni zbor (koncil) v Kartagi v Afriki je zapovedal: »Oltarji, v katerih ni najti trupla ali mučeniških ostanke, se morajo odstraniti.« Sploh se je razširilo češčenje mučencev po preganjanjih. Tudi oni kristjani, ki so izpovedali svojo vero pred sodnikom in bili kaznovani, ne da bi bili morali v smrt, so začeli uživati posebno češčenje kot »spoznavalci« od 3. stoletja naprej.

Kmalu po zaključku preganjanj so skazovali enako češčenje kakor mučencem onim, ki so dokazali pravo krščanstvo s čednostnim življenjem in prejeli ime »spoznavalci«. Tacega češčenja sta postala zgodaj deležna puščavnika sv. Anton in Hilarijon. Tekom 4. in 5. stoletja je prišlo v navado, da so prejeli mučenci in spoznavalci častni naziv »svetniki«, medtem ko so imenovali poprej prve »gospoda«. Tudi angele so tedaj častili. Sveti Mihael je veljal za zaščitnika Cerkve.

Največje češčenje so skazovali preblaženi Devici Mariji. Njo so poveljevali že cerkveni očetje, njej na čast so slikali podobe ter zidali cerkve. Posebno se je povzdignilo češčenje Marije, ko se je drznil Nestorij učiti, da ni bila Mati božja. Tudi Marijino vedno devišstvo so napadali razni krivoverci, a so ga branili odločno in z zmagovitim uspehom: Epefanij, Hieronim in drugi očetje.

Češčenje svetih ostanke.

Češčenje svetih ostanke je prišlo v splošno navado v dobi preganjanj. — Dokaz za to trditev je zgodovinsko dejstvo, da so skušali pogani trupla mučencev uničiti ter iztrgati kristjanom. Kristjani so se zopet trudili, zbrati kri in kose mučeniških trupel na mestih mučenj. Nadalje so poveljevali grobe mučencev z opravljanjem službe božje. Kristjani so se zbirali ob priliki rojstnih dni mučencev. Po preganjanjih so gledali kristjani z veliko vnemo na to, da so si pridobili prostor za svoj lastni grob v bližini grobov mučeničkov. Brez števila je ohranjenih nagrobnih napisov, v katerih se povdarja, da je pokopan umrlj v bližini mučenca. Svete ostanke so zavijali v dragocene rute, jih shranjevali v bogato okrašenih skrinjah ter prižigali nad grobovi svetilke, ki so gorele noč in dan. Glede postopanja z ostanke mučencev se je

Dvojno gimsko veselje

daje ličnost lepe in pedantno čiste volnene obleke. Ako se ne pere kakor je treba, se stisne in daje ulis stare ponošene obleke. V mlačni raztopini Schichtovega Radiona se stvari nalahko očmejo in ostanejo mehke in lahke ter varujejo svojo prvotno barvo in sveži ton. Celi ta posel se opravlja hitro in brez truda, ako se uporablja

razvila pomenljiva razlika v dobi Konstantina na vzhodu in zapadu. — Na vzhodu na primer niso razdeljevali samo tvarnih ostanke, ampak tudi kosti, da bi prejel po možnosti vsak krščanski kraj kak košček od mučenca. Na zapadu so se skrbno čuvali do 8. stoletja, da bi se bili lotili grobov svetnikov, prenesli njih ostanke kam drugam, ali da bi jih bili razložili. Slednje so smatrali za bogoskrunstvo. Zadovoljevali so se s tem, da so razdeljevali predmete, kateri so bili v zvezi s svetnikom v življenju, ali predmete, s katerimi so se dotaknili svetnikovega groba. — Godile so se sleparije s svetimi ostanke, a trgovina z njimi je bila strogo prepovedana po cerkvenih in svetnih postavah. Nasprotniki češčenja sv. ostanke so bili nekateri krivoverci; pogani in judje so obtoževali radi češčenja kristjane kot brezbožnike.

Svete podobe.

Svete podobe, posebno Matere božje in obeh apostolov prvakov, najdemo že v času pred Konstantinom. Ostanke krščanske umetnosti nam predočujejo predvsem prizore mučeništev in se je ta navada spremenila v Konstantinovi dobi. Po cesarju Konstantinu so začeli cerkve krasiti s podobami svetnikov v slikah na presno, v mozaiku in kipih. Ta umetnost je bila zgodovinskega značaja, posneta iz svetega pisma ali iz življenja mučencev in spoznavalcev. Svete podobe so zasledovale tedaj cilj: pospeševanje pobožnosti ter pouka in so bile opremljene s tozadevno raz-